

H.R.B. 88/10 D
05.01.1989

DERDE ADVIES OVER HET INWENDIG REGLEMENT

1. Algemene opmerkingen

De Raad van State heeft in zijn advies over het ontwerp van Koninklijk Besluit met betrekking tot het inwendig reglement een groot aantal bemerkingen gemaakt.

Deze bemerkingen hebben in het algemeen betrekking op de legistieke en op enkele inhoudelijke punten. In het gewijzigd voorstel heeft het Instituut der Bedrijfsrevisoren meestal de bemerkingen van de Raad van State gevolgd, behalve voor enkele punten met betrekking tot de inhoud die hierna worden hernomen.

2. De toelatingsprocedure (art. 2)

De Hoge Raad onderschrijft volledig het standpunt van de Raad van State over de uitwerking van een toelatingsprocedure. Hij stelt nochtans de volgende wijzigingen voor :

- a. Het verzoek tot inschrijving of wederinschrijving moet gebeuren bij aangetekend schrijven.
- b. Bij het verzoek wordt een dossier gevoegd dat aan het Instituut der Bedrijfsevisoren moet toelaten te oordelen of aan de voorwaarden voor het lidmaatschap werd voldaan.

In plaats van alle nuttige stukken te eisen, een zeer vage uitdrukking, volstaat het een dossier samen te stellen dat toelaat de door de wet opgelegde toelatingsvoorwaarden te beoordelen.

- c. De beslissing tot inschrijving of wederinschrijving door het Instituut dient eveneens bij aangetekend schrijven betekend te worden en in geval van weigering moet deze worden gemotiveerd.

3. Vermeldingen betreffende rechtspersonen (art. 4)

Overeenkomstig het advies van de Raad van State moet de informatie die wordt bekendgemaakt over de rechtspersonen eveneens de identiteit van de zaakvoerders, aandeelhouders en bestuurders omvatten. Teneinde echter te veel publicatiekosten te vermijden moeten de adressen van deze personen niet bekend gemaakt worden : deze zijn trouwens terug te vinden in het register dat kan geraadpleegd worden op de zetel van het Instituut.

4. Voorwaarden tot wederinschrijving (art. 6)

De Hoge Raad meent dat de voorwaarden om het bewijs te leveren van de voortzetting van de permanente vorming voor de personen die hun activiteiten gedurende vijf jaar of minder hebben onderbroken, overdreven is. Dergelijke vereiste lijkt slechts gerechtvaardigd te zijn voor zover de onderbreking meer dan 5 jaar heeft geduurd. De voorwaarde dat de kandidaat het bewijs moet leveren van zijn bekwaamheid om het beroep te kunnen uitoefenen is zeer vaag en kan aanleiding geven tot arbitraire weigeringen. In de praktijk neemt dit bewijs trouwens de vorm aan van een ondervraging over theoretische materies waarop de kandidaat zich niet heeft kunnen voorbereiden.

De aard van de weerhouden voorwaarden moet dan ook duidelijk worden bepaald.

Een aanvaardbare oplossing zou erin bestaan de kandidaat voor wederinschrijving aan eenzelfde praktische proef te onderwerpen als deze die de kandidaten moeten afleggen op het einde van de stage. Juiste antwoorden op theoretische vragen vormen inderdaad niet het bewijs van de geschiktheid om daadwerkelijk het beroep uit te oefenen.

Het is nochtans duidelijk dat indien de kandidaat het vereiste bewijs levert van zijn geschiktheid en wanneer hij aan de andere voorwaarden voldoet, hij als lid van het Instituut moet aanvaard worden.

5. Bijdrage (art. 7)

Met betrekking tot de jaarlijkse bijdrage stelt de Raad van State in zijn advies een plafond voor uitgedrukt in absolute cijfers, met de bedoeling misbruiken te vermijden. Deze grens waar de Raad van State naar verwijst, bestaat reeds sinds meer dan dertig jaar in het huidige inwendig reglement. Sindsdien is het beroep van revisor volledig veranderd vooral door de komst van internationale bureau's en door de oprichting van revisorenvennootschappen. De zorg van de Raad van State om misbruiken te vermijden lijkt, door het opleggen van een plafond uitgedrukt in een percentage van het zakencijfer voldoende gewaarborgd te zijn.

6. Stemrecht (art. 9 e.v.)

De Raad van State stelt dat de rechtspersonen die lid zijn van het Instituut volledig lidmaatschap hebben zodat het inwendig reglement hun stemrecht op de algemene

vergadering moet toekennen. Het gewijzigde ontwerp volgt deze aanbeveling niet. De Hoge Raad meent dat de wet dubbelzinnig is : enerzijds heeft de wetgever duidelijk de bedoeling gehad om de rechtspersonen toe te laten het beroep uit te oefenen, anderzijds is deze keuze tegenstrijdig met de traditionele opvattingen over de vrije beroepen. Door de scheeftrekking die zich zou kunnen voordoen tussen de eenmansvennootschappen waarvan het aantal stemmen op slag zou verdubbelen en de andere vennootschappen met meerdere aandeelhouders, meent de Hoge Raad dat om opportuniteitsredenen het niet aangewezen is een afzonderlijk stemrecht toe te kennen aan revisorenvennootschappen.

In het ontwerp van het Instituut der Bedrijfsrevisoren worden rechtspersonen niet toegelaten tot de algemene vergadering. Dit is een radicale oplossing die moeilijk te verzoenen is met de opvatting dat een rechtspersoon volwaardig lid is van het Instituut. Een minder radicale oplossing zou erin bestaan rechtspersonen als lid toe te laten tot de algemene vergadering, maar zonder hen stemrecht te verlenen en zonder het recht zich verkiesbaar te stellen. Deze formule bestaat ook bij V.Z.W.'s en in de vennootschappen met aandelen zonder stemrecht. In dit verband onderstreept de Hoge Raad dat het fundamenteel probleem van de uitoefening van het beroep door rechtspersonen en van hun rechten in het Instituut van Bedrijfsrevisoren moet verduidelijkt worden eventueel door een wetswijziging die ondubbelzinnig het probleem beslecht.

7. Verzending van de notulen (art. 15)

De Raad van State stelt in zijn advies voor een termijn in te schrijven voor de verzending van de notulen van de algemene vergadering aan de leden.

Dit voortel werd niet ingevolg door het Instituut. De Hoge Raad stelt eveneens voor een termijn van twee maanden in het huishoudelijk reglement in te schrijven. Dit lijkt een redelijke termijn. In de Nederlandse tekst moet er "ondertekent" geschreven worden in plaats van "ondertekend".

8. Voorwaarden van verkiesbaarheid (art. 17)

De straf van schorsing moet leiden tot uitsluiting van de verkiesbaarheid niet alleen wanneer ze in eerste aanleg werd uitgesproken maar ook wanneer de straf werd uitgesproken door de Commissie van Beroep en een van de partijen een voorziening heeft ingediend in Cassatie. Art. 17, tweede lid ten 3^e zou bijgevolg best als volgt worden geformuleerd : "3^e zij die veroordeeld werden tot een straf van schorsing, hetzij door de tuchtcommissie, hetzij door de Commissie van Beroep, en die op het ogenblik van de verkiezingen het voorwerp uitmaken van een hangende tuchtprocedure, hetzij voor de Commissie van Beroep, hetzij voor het Hof van Cassatie.

In art. 17, tweede lid ten 4^e zou overeenkomstig het advies van de Raad van State de berisping moeten geschrapt worden als oorzaak van niet verkiesbaarheid. Vermits de veroordeling tot een berisping geen oorzaak van onverkiesbaarheid uitmaakt tijdens de tuchtprocedure zelf, zou het onlogisch zijn een berisping te kunnen inroepen als beletsel tot verkiesbaarheid, drie jaar na de veroordeling. Het spreekt vanzelf dat de oorzaken van onverkiesbaarheid die gelden voor de verkiezingen tijdens de algemene vergadering, eveneens van toepassing zijn op de leden van de tuchtcommissie die niet worden verkozen, maar aangeduid door de Raad van het Instituut. Indien deze onverenigbaarheid niet wordt opgenomen in het Huishoudelijk Reglement , moet erover gewaakt worden dat

dergelijke bepaling daadwerkelijk wordt opgenomen in het tuchtreglement of in het reglement van deontologie. In het geval bepaald in het laatste lid van art. 17 (staking van stemmen) verdient het de voorkeur rekening te houden met de anciënniteit op de ledenlijst van het Instituut in plaats van de fysische leeftijd van de kandidaten.

9. Ontslag (art. 29)

In plaats van te bepalen dat de Raad van het Instituut aan een lid zou vragen zijn ontslag te geven, waarbij een weerspanning lid dergelijk verzoek tot ontslag nog zou kunnen weigeren, verdient het de voorkeur te bepalen dat een lid van rechtswege als ontslagnemend zal worden beschouwd, op de volgende algemene vergadering.

10. Informatie over de mandaten en de opdrachten van de revisor (art. 32)

De door de Raad van State voorgestelde periodieke informatie schijnt niet praktisch toepasbaar te zijn op de specifieke opdrachten. In de meeste gevallen zal de opdracht reeds uitgevoerd zijn op het ogenblik dat het Instituut er kennis van neemt. De Hoge Raad steunt het voorstel van het Instituut der Bedrijfsrevisoren : een maandelijks informatie voor de mandaten in de vennootschappen en een jaarlijkse informatie voor de andere opdrachten en activiteiten.